

**QUICKSCAN WET NATUUR-
BESCHERMING GADDIJK 5
SPIJKENISSE**

QUICKSCAN WET NATUURBE- SCHERMING GADDIJK 5 SPIJKENISSE

Kenmerk: P20474/rap01
Versie: 1
Datum: 17-12-2020

Auteur: Dhr. D. (Daan) Liefhebber
Projectleider: Dhr. P.I. (Pim) Godschalk
Veldwerk: Dhr. D. (Daan) Liefhebber
Kwaliteitscontrole: Dhr. P.I. (Pim) Godschalk
Opdrachtgever: Juust b.v.
Goessestraatweg 17a
4421 AD Kapelle
Contactpersoon: Dhr. M. Waterman

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

© ATKB voor natuur en leefomgeving. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.
Foto's: ATKB, Daan Liefhebber

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
BARON DE COUBERTINLAAN 3
2719 EN ZOETERMEER

KVK 27177140
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Wet natuurbescherming	1
1.3	Overige gebiedenbescherming	3
1.4	Doel	3
1.5	Kwaliteitsborging	4
1.6	Leeswijzer	4
2.	Plangebied: huidige en toekomstige situatie	5
2.1	Beschrijving huidige situatie	5
2.2	Werkzaamheden en toekomstige situatie	7
3.	Methode quickscan	9
3.1	Opzet onderzoek	9
3.2	Literatuuronderzoek	9
3.3	Veldonderzoek	9
4.	Resultaten literatuur- en veldonderzoek	12
4.1	Flora	12
4.2	Broedvogels cat. 1 t/m 4 (nesten jaarrond beschermd)	12
4.3	Broedvogels cat. 5	12
4.4	Algemene broedvogels	13
4.5	Vleermuizen	13
4.6	Grondgebonden zoogdieren	13
4.7	Amfibieën	13
4.8	Reptielen	14
4.9	Vissen	14
4.10	Vlinders, libellen en overige ongewervelden	14
4.11	Samenvatting resultaten	15
5.	Effectenanalyse en maatregelen	16
5.1	Inleiding	16
5.2	Broedvogels cat. 5	16
5.3	Algemene broedvogels	16
5.4	Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	17
6.	Gebiedenbescherming	18
6.1	Natura 2000	18
6.2	Planologische gebiedenbescherming	19
7.	Conclusies en aanbevelingen	20
7.1	Soortenbescherming	20
7.2	Gebiedenbescherming	21

BIJLAGEN

Bijlage I Beeldkwaliteitsplan Tiny houses Gemeente Nissewaard

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

De gemeente Nissewaard heeft het voornemen om op een perceel grasland aan de Gaddijk 5 te Spijkenisse een viertal tiny houses te plaatsen. Hierbij wordt het terrein ook ingericht met groen, schuurtjes en parkeerplaatsen. Juust b.v. begeleidt de planvorming ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de huidige natuurwetgeving, is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd.

I.2 WET NATUURBESCHERMING

1.2.1 SOORTENBESCHERMING

Algemeen

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse inheemse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wnb niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden¹.

Vrijstelling binnen provincie Zuid-Holland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zuid-Holland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, bastaardkikker, aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat. (bron: Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, d.d. 9 november 2016).

¹ In artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming wordt meerdere malen gesproken over het verbod tot **opzettelijke** handelingen (o.a. opzettelijke doding, verstoring en vernieling). Binnen de Wet natuurbescherming omvat de term 'opzettelijk' tevens voorwaardelijk opzet, waardoor (evenals onder de voormalige Flora- en faunawet) een groot aantal handelingen onder de verbodsbepalingen vallen. In verband met de leesbaarheid wordt de term 'opzettelijk' in voorliggende rapportage niet meer aangehaald. Uiteraard wordt dit (in de situaties waarvoor dit van toepassing is) wel bedoeld.

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is soms te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (in deze de provincie Zuid-Holland, de uitvoerende instantie is Omgevingsdienst Zuid-Holland). De provincie (het bevoegd gezag) toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Voldoet het planvoornemen aan één van de in de wet genoemde belangen?
- Is een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

1.2.2 BESCHERMING NATURA 2000-GBIEDEN

Via de Wnb is tevens de bescherming van Natura 2000-gebieden vastgelegd. De Wnb stelt dat het verboden is om zonder vergunning van Gedeputeerde Staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Voor projecten die een significant negatief effect kunnen hebben op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd en is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast plannen in of nabij Natura 2000-gebieden, kunnen ook plannen op grotere afstand van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten tot gevolg hebben:

- Plannen kunnen (ook op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden) nadelige effecten hebben door toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden. Een toename van meer dan 0,00 mol N/ha/jr vraagt om een nadere ecologische beoordeling van de gevolgen.
- Plannen kunnen een negatief effect hebben op (leefgebied van) kwalificerende soorten buiten een Natura 2000-gebied, waardoor nadelige effecten optreden op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. Dit kan het geval zijn wanneer het foerageergebied van een kwalificerende soort van een Natura 2000-gebied binnen het plangebied ligt. Effecten op het foerageergebied kunnen leiden tot afname van aantallen binnen het Natura 2000-gebied (bijvoorbeeld bij bruine kiekendief, kleine zwanen, ganzen).

1.2.3 BESCHERMING HOUTOPSTANDEN

Volgens artikel 4.2 Wnb is het verboden een houtopstand buiten de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te vellen zonder melding bij het bevoegd gezag. Bovendien geldt een herplantplicht. Een houtopstand bestaat uit 10 are of meer of is een rijbeplanting van meer dan 20 bomen en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor een aantal gevallen geldt een uitzondering, bijvoorbeeld voor houtopstanden op erven, fruitbomen voor productie of grienden en hakhout (zie voor de volledige lijst art. 4.1 van de Wnb).

Voor houtopstanden binnen de bebouwde kom is de Wnb niet van toepassing, maar geldt het beleid van de gemeente waarbinnen de projectlocatie gelegen is.

Binnen het huidige project worden geen bomen gekapt. Daarnaast is het plangebied binnen de bebouwde kom van gemeente Nissewaard/ Spijkenisse gelegen. Voor dit project is toetsing aan het onderdeel Houtopstanden uit de Wnb en/of het gemeentelijk beleid zodoende niet van toepassing.

1.3 OVERIGE GEBIEDENBESCHERMING

Binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS) geldt het 'Nee, tenzij'-beschermingsregime. Significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN (per saldo) is niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven zijn. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN zijn onder andere bodemkenmerken, landschappelijke waarden en natuurwaarden. Eventuele schade moet worden gemitigeerd, of (indien mitigatie niet mogelijk is) worden gecompenseerd.

Naast de bescherming van het NNN zijn in sommige provincies tevens weidevogelgebieden (ook wel belangrijke weidevogelgebieden, weidevogelleefgebieden en weidevogelkerngebieden genoemd) aangewezen. Binnen dergelijke gebieden geldt doorgaans (evenals het geval is voor het NNN) het Nee, tenzij-regime. Voor dit project is de bescherming van weidevogelgebieden niet van toepassing, aangezien in de wijde omgeving geen weidevogelleefgebieden zijn aangewezen.

1.4 DOEL

De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of door uitvoering van de voorgenomen plannen mogelijk overtreding van de Wnb (soortenbescherming en bescherming Natura 2000-gebieden) of planologische gebiedenbescherming optreedt. Het doel van de quickscan is geformuleerd in enkele onderzoeksvragen:

Onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming:

- S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk²?
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?

² In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een quickscan niet worden uitgesloten. Dit aangezien sommige beschermde soorten met een eenmalig veldbezoek lastig zijn waar te nemen of enkel in een bepaalde periode van het jaar waarneembaar zijn. Als met de quickscan de aanwezigheid van deze soorten niet valt uit te sluiten, kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming:

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen het NNN?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming (voortoets, passende beoordeling en/of Nee, ten-zij-toets) noodzakelijk?

I.5 KWALITEITSBORGING

De quickscan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKB. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Wnb. Daarnaast is ATKB aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); een brancheorganisatie voor groene adviesbureaus.

I.6 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. In hoofdstuk 3 wordt de methode, waarop een quickscan soortenbescherming wordt uitgevoerd, beschreven. Hoofdstuk 4 gaat in op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten. In hoofdstuk 5 worden globaal de effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook beknopt maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt kort beargumenteerd of een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk is. In hoofdstuk 7 worden (middels beantwoording van de onderzoeksvragen uit paragraaf 1.4) de conclusies en aanbevelingen uit voorliggend rapport op een rij gezet.

2. PLANGEBIED: HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied ligt in een open gebied net ten zuiden van Spijkenisse langs de Gaddijk 5. Het perceel ligt in een parkachtige omgeving, nabij een moestuincomplex en naast een rijtje vrijstaande woningen. Het langwerpige perceel bestaat volledig uit verruigd half-natuurlijk grasland wat minimaal 1 keer per jaar gemaaid wordt. De nabijgelegen huizen zijn vrijstaand, zijn voorzien van een spouwmuur en hebben schuren achterin de tuin of soms een kippenren of garage. In sommige achtertuinen staan opgaande naaldbomen zoals coniferen. Er loopt een hoogspanningsleiding over de huizen heen. Ten westen van het plangebied staat een dubbele populierenrij. Deze bomen zijn goed onderhouden, bevatten geen nesten, maar wel een enkele holte. Het park in de omgeving kent veel watergangen, rietlanden, hakhoutbosschages, graslanden. Het moestuincomplex ten westen van het plangebied kent veel bouwwerken, huisjes, rommelhoekjes en een open vuilstortplaats. Aan de zuid- en westzijde van het plangebied liggen verbonden watergangen waarvan de zuidwestelijke een klein meertje vormt met een rietzoom aan de zuidkant. Naast deze rietzoom is een dichte bosschage van laagblijvende struiken. Op oudere foto's is te zien dat de watergangen in de zomer vol met kroos kunnen groeien. De watergangen worden regelmatig geschoond.

Figuur 1. Globale ligging plangebied tussen Spijkenisse en Hekelingen (rood omlijnd). (bron: Top 25nl Pdokviewer.nl).

Het plangebied (grasland), noordwest kijkend.

Het plangebied links, met rechts de waterpartij met riet-zoom, zuidoost kijkend.

Naaldbomen in naastliggende tuinen.

Parkachtige omgeving met waterpartijen en bruggen.

Figuur 2. Huidige situatie plangebied.

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

In de nabije toekomst moeten er een viertal tiny houses verrijzen in het plangebied. Daartoe wordt het perceel in 4 kavels gesplitst en kunnen huisjes tot 50 m² worden ontworpen / gebouwd. Ook is er ruimte voor 4 kleine schuurtjes en worden tuinen aangelegd. Ook wordt er een inrit (halfverharding) en 4 parkeerplaatsen gerealiseerd (bron: concept Beeldkwaliteitsplan gemeente Nissewaard, 2020).

De oever van de watergang wordt voorzien van beschoeiing.

De precieze planning en invulling van het plan is op het moment van schrijven nog onduidelijk. Ook is onduidelijk of de huisjes in situ gebouwd gaan worden of over de weg worden aangevoerd. In het eerste geval kan er sprake zijn van een meer langdurige bouwperiode die maanden kan duren (en daaraan gekoppelde potentiële verstoring van natuurwaarden).

Beeldkwaliteitsplan Tiny Houses

STEDENBOUWKUNDIGE INVULLING

Figuur 3. Kaart van de voorgenomen ontwikkeling uit het concept beeldkwaliteitsplan gemeente Nissewaard dd. 20-09-2020.

3. METHODE QUICKSCAN

3.1 OPZET ONDERZOEK

Een quickscan Wet natuurbescherming (onderdeel soortenbescherming) is een eenmalige beoordeling van het plangebied, waarin globaal wordt gekeken naar aanwezige en te verwachten (beschermde) soorten. Hiertoe worden een literatuur- en veldonderzoek uitgevoerd.

Er wordt tijdens de quickscan een volledige beoordeling van het plangebied als leefgebied voor beschermde soorten uitgevoerd. Een quickscan is echter geen volledig ecologisch onderzoek naar alle mogelijk voorkomende soorten, in de daarvoor geschikte perioden van het jaar. Hierdoor is een quickscan vaak niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Indien uit de quickscan echter blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing, is een quickscan een afdoende ecologische onderbouwing voor het bevoegd gezag. Dit geldt ook als de quickscan onderdeel vormt van de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan.

De bevindingen uit de quickscan Wet natuurbescherming zijn 5 jaar geldig, tenzij het gebied in de tussentijd dermate is gewijzigd dat er ander biotoop is ontstaan. Een (nader) onderzoek naar beschermde soorten uit de Habitatrichtlijn is 3 jaar geldig.

3.2 LITERATUURONDERZOEK

Het literatuuronderzoek heeft tot doel een beeld te krijgen van (eventueel) aanwezige Wnb-beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF); dit is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. Ten aanzien van flora is een zoekgebied van circa 20 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. Voor fauna is een zoekgebied van circa 3 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. De NDFF is geraadpleegd op 30-11-2020. Hierbij zijn waarnemingen tot 5 jaar terug ingezien.

Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

3.3 VELDONDERZOEK

Het veldonderzoek heeft tot doel te bepalen of de beschermde soorten die in de omgeving van het plangebied (kunnen) voorkomen (deze volgen uit het literatuuronderzoek) tevens in het plangebied (kunnen) voorkomen.

Op 1 december 2020 is het veldbezoek uitgevoerd; hierbij was sprake van droge weersomstandigheden, windkracht 4 Bft. en ca. 8 graden Celsius. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats/verblijfplaats voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen).

De bepaling van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten is op onderstaande manier uitgevoerd:

Flora

Het plangebied wordt beoordeeld op geschiktheid als habitat voor beschermde plantensoorten. Tevens wordt gelet op eventuele groeiplaatsen van beschermde plantensoorten (deze zijn echter niet jaarrond zichtbaar).

Broedvogels categorie 1 t/m 4

De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust- en foerageergebied).

Jaarrond beschermde nesten kunnen aanwezig zijn in bomen (bijv. roofvogelhorsten) of gebouwen (bijv. gierzwaluw en huismus). Tijdens het veldbezoek bepalen we of in het plangebied vaste nesten aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast wordt gezocht naar sporen van jaarrond beschermde nesten, bijvoorbeeld braakballen van uilen en roofvogels, uitwerpselen op de grond/muren en territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Tenslotte wordt beoordeeld of het plangebied mogelijk essentieel rust- en foerageergebied voor vogels van categorie 1 t/m 4 vormt.

Broedvogels categorie 5

Categorie 5-broedvogels betreffen broedvogels die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het ministerie van EZ wel een inventarisatie verlangt. Deze soorten zijn enkel jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen, oftewel als verwacht wordt dat uitvoering van de plannen grote nadelige effecten zouden kunnen hebben op de lokale populatie van een soort.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of in het plangebied nesten van categorie 5 aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast zoeken we ook naar sporen van deze nesten, bijvoorbeeld braakballen, uitwerpselen op de grond of muren, territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Algemene broedvogels

Nesten van algemene broedvogels zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of binnen het plangebied broedgelegenheid is voor algemene broedvogels zoals winterkoning, heggenmus en vink. Tevens letten we op aanwijzingen voor broedgevalen, zoals territoriale en/of zingende vogels, oude nesten en uitwerpselen.

Vleermuizen

Van alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen worden zowel de verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageroutes beschermd.

Voor vleermuizen wordt bepaald of gebouwen en/of bomen in het plangebied geschikt (kunnen) zijn als vleermuisverblijfplaats:

- Gebouwbewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis) gebruiken vaak spouwruimten als verblijfplaats, welke zij bijvoorbeeld via een open stootvoeg of via kieren in de buitenmuur kunnen bereiken. Ook gebruiken ze regelmatig ruimtes achter daklijsten of betimmeringen als verblijfplaats. De geschiktheid van gebouwen wordt beoordeeld op basis van de aanwezigheid van dergelijke structuren. Tijdens het veldbezoek zijn de gebouwen zelf niet betreden, maar van buiten geïnspecteerd;

- Boombewonende vleermuizen (o.a. ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis) verblijven in holtes, spleten of onder loshangend schors van bomen. Bomen worden met een verrekijker vanaf de grond beoordeeld op aanwezigheid van dergelijke kenmerken.

Tevens wordt tijdens het veldonderzoek bepaald of sprake is van lijnvormige landschapsstructuren die van belang kunnen zijn als vliegroute. Hierbij wordt bepaald of sprake is van doorgaande watergangen en aangesloten bomenrijen. Tevens wordt (om de essentie van de vliegroute te bepalen) gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren. Tenslotte wordt bepaald of sprake is van landschapsstructuren (bijvoorbeeld opgaand groen) die van belang kunnen zijn als foerageergebied. Om de essentie van het foerageergebied te bepalen, wordt tijdens het veldbezoek gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren.

Grondgebonden zoogdieren

Het gebied wordt beoordeeld op geschiktheid als leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdieren (o.a. eekhoorn, das, kleine marterachtigen), waarbij wordt gelet op sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen, wissels, looppaadjes) en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen. Tevens worden eventuele zichtwaarnemingen genoteerd.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt voortplantingshabitat, zomerhabitat en/of overwinteringsplekken voor beschermde amfibieën biedt. Bij aanwezigheid van een potentieel geschikt voortplantingswater voor beschermde soorten, wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd. Bij aanwezigheid van potentieel geschikt landhabitat wordt direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van beschermde amfibieën tussen de vegetatie en op donkere, vochtige plekken (onder stukken hout e.d.).

Reptielen

Tijdens het veldbezoek wordt gelet op de mogelijke aanwezigheid van geschikt habitat voor reptielen, zoals zanderige, structuurrijke plekken en schuilmogelijkheden. Indien sprake is van geschikt habitat wordt (bij uitvoering van het veldbezoek in de geschikte periode) direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op eventueel aanwezige individuen (onder takkenhopen e.d.).

Vissen

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of oppervlaktewater (indien aanwezig) geschikt is voor beschermde vissoorten. Hierbij wordt gelet op o.a. bodemsubstraat, helderheid, voedselrijkdom en de aanwezigheid van onderwater- en oevervegetatie. Bij ogenschijnlijke geschiktheid van de watergang voor beschermde soorten, wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd.

Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten vlinders, libellen en overige ongewervelden (o.a. kevers en tweekleppigen). Hierbij wordt o.a. gelet op de aanwezigheid van waardplanten (voor vlinders), water met geschikte ei-afzetplaatsen (voor libellen) en helder water met een rijke waterbeplanting (voor platte schijfhoren). Tijdens het veldbezoek wordt direct gelet op aanwijzingen van gebruik van het plangebied door beschermde ongewervelden (o.a. poppen, vervellingshuidjes, larven, nimfen). Bij aanwezigheid van potentieel geschikte watergang/poel (voor beschermde libellen, waterkevers en platte schijfhoren) wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-) schepnet bemonsterd.

4. RESULTATEN LITERATUUR- EN VELDONDERZOEK

4.1 FLORA

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten voor (kunnen) komen: Kartuizer anjer (in het park ten westen), kruiptijm, muurbloem. Op grotere afstand: akkerboterbloem, akkerdoornzaad, brede wolfsmelk, dreps, glad biggenkruid, groot spiegelklokje, kleine wolfsmelk, naaldenkervel, schubvaren, stijve wolfsmelk, wilde ridderspoor, wilde weit.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied uit vochtige voedselrijke grond bestaat (lichte klei) en dat er veel soorten groeien van voedsel- en stikstofrijke omstandigheden zoals brandnetel en gewone berenklauw. Veel van de genoemde beschermde soorten gedijen juist bijvoorbeeld bij droge, zandige of voedselarme omstandigheden. Voor een soort als kartuizer anjer die in het nabijgelegen park groeit geldt dat dit om gezaaide exemplaren gaat en niet om de natuurlijke verspreiding van de soort. Beschermde plantensoorten worden niet verwacht.

4.2 BROEDVOGELS CAT. 1 T/M 4 (NESTEN JAARROND BESCHERMD)

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten voorkomen: boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, roek, sperwer en ooievaar.

Uit het veldonderzoek blijkt dat enkel de buizerd jagend is aangetroffen in de naastgelegen polder. In het plangebied ontbreken specifieke foerageeromstandigheden of verblijfplaatsen omdat er geen structuren zoals huizen of bomen aanwezig zijn en het plangebied erg klein is. Ook een soort als de huismus wordt niet verwacht in de huizen naast het plangebied omdat er geen enkele huismus is aangetroffen. Het plangebied maakt daarom ook geen onderdeel uit van essentieel leefgebied van de huismus. In omliggende bomenrij en bosschages zijn geen nesten aangetroffen van broedvogels van categorie 1 t/m 4.

4.3 BROEDVOGELS CAT. 5

Categorie 5 zijn nesten die jaarrond beschermd als omstandigheden dit rechtvaardigen. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied onder andere de volgende categorie 5-broedvogels voor (kunnen) komen: gierzwaluw, koolmees, torenvalk, pimpelmees, zwarte kraai, ekster, grote bonte specht, spreeuw.

In het plangebied zijn geen broedvogels van categorie 5 aangetroffen tijdens het veldonderzoek. In naastgelegen bosschages waren koolmezen foeragerend aanwezig, en in de polder zwarte kraai en ekster. Buiten het plangebied is op enige afstand een eksternest gevonden in een kleine boom (zie figuur 2), maar deze ligt buiten de verstoringszones van het planvoornemen. In de populierenrij naast het plangebied zijn een tweetal spechtengaten gevonden waar bijvoorbeeld spreeuw of grote bonte specht in zouden kunnen broeden. Het plangebied is niet geschikt voor broedvogels van categorie 5 en deze worden niet verwacht. Wel kunnen vogels van deze categorie in de directe omgeving van het plangebied broeden (spechtgaten in de populierenrij).

4.4 ALGEMENE BROEDVOGELS

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse algemene broedvogels voor (kunnen) komen, waaronder: heggenmus, vink, tjiftjaf, Turkse tortel, knobbelswaan, meerkoet.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied geen specifieke nestgelegenheid voor algemene broedvogels herbergt, er zijn geen bomen, bosschages of andere structuren aanwezig. Gezien het formaat van het plangebied en het feit dat het veld ook wordt gebruikt door hondenbezitters worden grondbroeders niet verwacht. Wel is een meerkoetnest gevonden in de watergang ten westen van het plangebied.

4.5 VLEERMUIZEN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende vleermuizen voor (kunnen) komen: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis.

Uit het veldonderzoek blijkt dat er in het plangebied geen structuren aanwezig zijn die als verblijfplaats van vleermuizen kunnen dienen. Wel is het mogelijk dat vleermuizen de open ruimte boven de watergangen en boven het plangebied als (niet- essentieel) foerageergebied gebruiken. Temeer omdat de naastgelegen populierenrij als windbeschutting dienst kan doen.

Het naastgelegen huis heeft geen open stootvoegen die als verblijfplaats voor vleermuizen zou kunnen dienen. Wel zijn deze aanwezig in de garage. Ook is het niet uitgesloten dat oude spechtgaten in twee populieren net naast het plangebied worden gebruikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied herbergt geen essentiële functies voor vleermuizen.

4.6 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied in elk geval de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren voor (kunnen) komen: bever, gewone zeehond, noordse woelmuis en steenmarter.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied niet geschikt is voor bovengenoemde soorten. Het plangebied is zeer klein en omsloten door een schutting en een watergang. Bovendien zijn geen holen aangetroffen in het plangebied en er zijn ook geen andere structuren aanwezig die als verblijfplaats kunnen dienen.

4.7 AMFIBIEËN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde amfibieën voor (kunnen) komen. Bij het veldonderzoek zijn geen amfibieën aangetroffen, maar dit is gezien het tijdstip van het jaar ook niet te verwachten. In de watergang buiten het plangebied is geen vis of amfibieën aangetroffen. Mogelijk leven algemene (vrijgestelde) soorten in de watergang, en deze zullen het plangebied kunnen gebruiken in de landfase.

4.8 REPTIELEN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde reptielen voor (kunnen) komen. Het terrein heeft ook geen specifieke geschiktheid voor reptielen.

4.9 VISSSEN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissen voor (kunnen) komen. Het plangebied is ongeschikt voor vissen omdat water ontbreekt. Bij een steekproef met het schepnet zijn geen vissen aangetroffen in de naastliggende watergang. Wel worden algemene vissoorten verwacht, deze zijn echter niet beschermd.

4.10 VLINDERS, LIBELLEN EN OVERIGE ONGEWERVELDEN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde ongewervelden voor (kunnen) komen: grote vos en rivierrombout.

De rivierrombout is een soort die een groot deel van zijn leven gebonden is aan traagstromende rivieren en zandige stranden. Na het uitsluipen blijven ze vaak aanwezig in het rivierengebied, of zwermen in lage dichtheid uit over groter gebied. Het specifieke riviermilieu ontbreekt binnen het plangebied. De soort wordt niet verwacht.

De grote vos is een soort die zijn eitjes legt in hoge vrijstaande bomen, en die gebonden is aan bos, bosranden etc. Dit biotoop ontbreekt volledig binnen het plangebied. De soort wordt daarom niet verwacht.

4.11 SAMENVATTING RESULTATEN

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten die op basis van het literatuur- en veldonderzoek (mogelijk) aanwezig zijn binnen het plangebied.

Tabel 1 Mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Soortgroep	(Kans op) aanwezigheid beschermde soorten?	
	Ja	Nee
Flora		x
Broedvogels categorie 1 t/m 4		x
Broedvogels categorie 5	x	
Algemene broedvogels	x	
Vleermuizen		x
Zoogdieren (grondgebonden)		x
Amfibieën		x
Reptielen		x
Vissen		x
Vlinders, libellen en overige ongewervelden		x

Bij het planvoornemen dient men rekening te houden met de (potentieel) aanwezige beschermde soorten (tabel 4-1, soorten uit kolom 'ja'). Daarnaast dient men (in het kader van de zorgplicht) tevens rekening te houden met de (binnen de provincie Zuid-Holland) van bescherming vrijgestelde soorten (o.a. egel en woelrat) en overige in het wild levende flora en fauna.

Doordat reeds duidelijk is dat de beschermde soorten uit de soortgroepen flora, broedvogels cat. 1 t/m 4, vleermuizen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders/ libellen/ ongewervelden niet aanwezig zijn binnen het plangebied, worden deze in het vervolg van voorliggende rapportage verder niet behandeld.

5. EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

5.1 INLEIDING

De onderstaande effectenanalyse en de beschrijving van de maatregelen richten zich op de verbodsbepalingen ten aanzien van de beschermde soorten (Wnb-artikelen, 3.1, 3.5 en 3.10) die mogelijk hun leefgebied hebben binnen het plangebied en de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (Wnb-artikel 1.11) die mogelijk binnen het plangebied voorkomen.

In paragrafen 5.2 t/m 5.3 worden per (mogelijk) aanwezige soortgroep (zie paragraaf 4.11) de mogelijke effecten op beschermde soorten en benodigde maatregelen besproken. In paragraaf 5.4 worden enkele aanvullende maatregelen (ten aanzien van de zorgplicht én het voorkomen van tussentijdse vestiging van beschermde soorten) beschreven.

5.2 BROEDVOGELS CAT. 5

Categorie 5 nesten zijn jaarrond beschermd als omstandigheden dit rechtvaardigen.

Het plangebied is niet geschikt voor broedvogels van categorie 5. Echter net buiten het plangebied staat een populierenrij waarin minimaal twee spechtgaten zitten die gebruikt kunnen worden door soorten als grote bonte specht, koolmees, spreeuw of minder algemene soorten.

Het plangebied is voor de (mogelijk) aanwezige categorie 5-vogels niet van ecologisch hoog belang, omdat het hooguit om enkele broedparen gaat die broeden buiten het plangebied. Bovendien zijn in de omgeving voldoende alternatieve nestlocaties te vinden in tuinen en bos in omgeving. De te verwachten soorten zijn daarnaast algemeen in Nederland. Daarom is er geen sprake van jaarrond bescherming van deze nesten. Wel zijn nesten van deze broedvogels (net als het geval is voor algemene broedvogels) beschermd tijdens het broedseizoen. De mogelijke effecten en benodigde maatregelen ten aanzien van categorie 5-broedvogels worden derhalve (tezamen met de algemene broedvogels) besproken in paragraaf 5.3.

5.3 ALGEMENE BROEDVOGELS

5.3.1 EFFECTEN

Het plangebied kent nauwelijks geschiktheid als broedterrein voor algemene broedvogels. Wel kunnen broedvogels net naast het plangebied broeden (onder andere een meerkoet in het riet, en zangvogels in bosschages).

Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten van bovengenoemde soorten worden verstoord. De verstoring die als gevolg van de werkzaamheden kan optreden, is echter niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Dit aangezien de te verwachten soorten algemeen in Nederland voorkomen. Daarnaast is de verstoring slechts van tijdelijke aard.

5.3.2 MAATREGELEN

Aangezien geen sprake is van een verstoring met een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding is tevens geen sprake van overtreding van artikel 3.1 uit de Wnb en kunnen de werkzaamheden zonder voorzorgsmaatregelen worden uitgevoerd.

5.4 AANVULLENDE MAATREGELEN (T.A.V. ZORGPLICHT EN PIONIER-SOORTEN)

Om een zorgvuldige omgang met alle in het wild levende soorten (zorgplicht) te garanderen, zijn de volgende maatregelen geformuleerd:

- Bij maaien of bouwrijp maken: van achteren naar voren werken om fauna de kans te geven zelfstandig te vluchten;
- Het bouwterrein 's nachts niet verlichten (of men moet gebruik maken van gerichte laaggeplaatste verlichting) en niet in het donker met machines werken. De watergang en de populieren mogen niet aangelicht worden. Dit ter voorkoming van het verstoren van vleermuizen.
- In mogelijk leefgebied: jonge hazen/egels uit werkgebied verplaatsen.

Om tussentijdse vestiging van beschermde (pionier)soorten te voorkomen, zijn nog enkele aanvullende voorzorgsmaatregelen geformuleerd:

- Het bouwterrein blijven maaien volgens het nu geldende maairegime tot de tijd dat de bouwfase begint.

6. GEBIEDENBESCHERMING

6.1 NATURA 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied (zie figuur 4), waardoor bij voorbaat kan worden uitgesloten dat sprake is van een direct negatief effect op beschermde natuurgebieden. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling daarnaast kleinschalig is en op enige afstand (circa 1.5 kilometer, zie figuur 4) van beschermde natuurgebieden plaatsvindt worden tevens geen negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) verwacht.

Figuur 4. Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen gearceerd N 2000- gebied Oude maas. Bron ondergrond: pzh.maps.arcgis.com .

Voor de beoordeling van stikstofeffecten is het van belang te vermelden dat het Programma Aanpak Stikstof eind mei 2019 is vernietigd. Zodoende kan men niet meer aansluiten bij de PAS en vragen alle projecten die binnen Natura 2000-gebieden een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/j tot gevolg hebben om vervolgstappen.

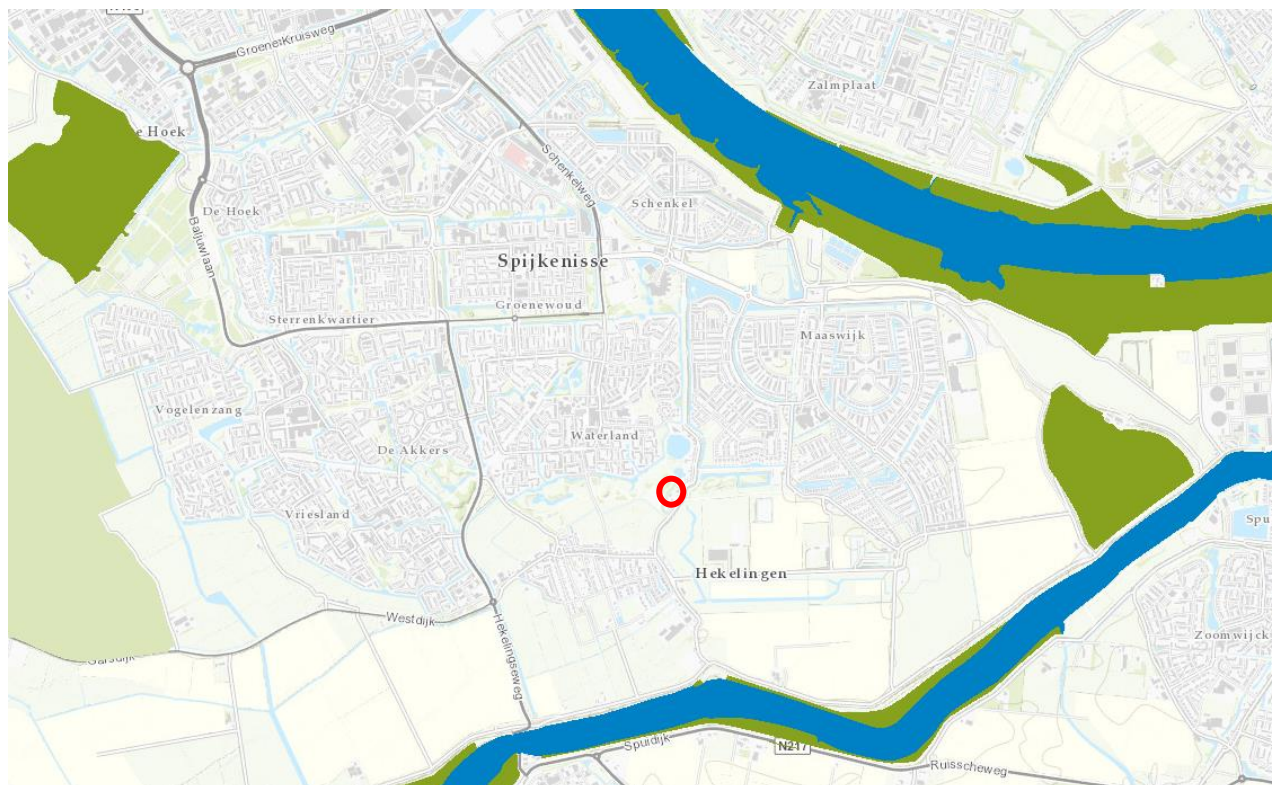
De kans op een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/j in Natura 2000-gebieden wordt zeer klein geacht. Dit gezien de kleinschaligheid van de ontwikkeling, bouwwijze van dit soort huizen, korte duur van de werkzaamheden en het ontbreken van een uitstoot in de gebruiksfase. Het oordeel van het al dan niet noodzakelijk zijn van een stikstofberekening ligt echter bij de provincie Zuid-Holland.

Op basis van bovenstaande is een Natura 2000-voortoets niet van toepassing. Er dient daarnaast geen stikstofberekening (bijvoorbeeld middels gebruik van AERIUS) te worden uitgevoerd.

6.2 PLANOLOGISCHE GEBIEDENBESCHERMING

Het plangebied ligt niet in het NNN (zie figuur 5) en valt ook niet onder gebieden die zijn aangewezen als belangrijk weidevogelgebied. Direct negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling daarnaast kleinschalig is en op enige afstand (circa 750 meter) van beschermde natuurgebieden plaatsvindt worden tevens geen negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) verwacht.

Op basis van bovenstaande is toetsing aan de planologische gebiedenbescherming van het NNN en/of weidevogelgebieden niet van toepassing.

Figuur 5. Ligging plangebied (rood) ten opzichte van het NNN (donkergroen en blauw) en belangrijke weidevogelgebieden (licht groen). Bron ondergrond: pzh.maps.arcgis.com .

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

7.1 SOORTENBESCHERMING

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming worden beantwoord:

S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?

Algemene broedvogels en broedvogels van categorie 5 kunnen net buiten het plangebied broeden (voorbeeld; meerkoet, grote bonte specht, koolmees).

S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?

Verstoring van nesten van algemene broedvogels of vogels van categorie 5 als gewerkt wordt tijdens het broedseizoen. Dit laatste is echter niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van deze broedvogels en daarmee is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?

Neen.

S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?

In onderstaande tabel zijn de benodigde voorzorgsmaatregelen opgenomen.

Tabel 2 Overzicht benodigde voorzorgsmaatregelen.

(Mogelijk) aanwezige soort(groepen)	Benodigde voorzorgsmaatregelen t.a.v. soorten met aanvullend beschermingsregime (art. 3.1, 3.5 en 3.10)
Algemene broedvogels en broedvogels van categorie 5	- Geen specifieke maatregelen nodig.
Aanvullende voorzorgsmaatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	

- Bij maaien of bouwrijp maken: van achteren naar voren werken om fauna de kans te geven zelfstandig te vluchten;
- Het bouwterrein 's nachts niet verlichten (of men moet gebruik maken van gerichte laag-geplaatste verlichting) en niet in het donker met machines werken. De watergang en de populieren mogen niet aangelicht worden. Dit ter voorkoming van het verstoren van vleermuizen;
- In mogelijk leefgebied: jonge hazen/egels uit werkgebied verplaatsen;
- Totdat de bouwfase start het maaibeheer continueren volgens het huidige maairegime.

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Neen.

7.2 GEBIEDENBESCHERMING

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming worden beantwoord:

G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied, binnen het NNN of binnen een belangrijk weidevogelgebied?

Neen. Er ligt geen NNN, Natura – 2000 gebied of Weidevogelleefgebied in de nabije omgeving van het plangebied.

G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?

Ja.

G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

Neen.

7.3 AANBEVELINGEN

Met name als de huisjes ter plekke gebouwd gaan worden (en sprake is van een langduriger bouwproces) wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen te werken (globaal duurt dit van half maart t/m 1 augustus) om zodoende broedvogels niet te verstoren. Daarnaast wordt aanbevolen om de struiken en rietzoom net ten westen van het perceel te behouden omdat deze door broedvogels en kleine zoogdieren kunnen worden gebruikt.

voor natuur
en leefomgeving